

seuran täyttäessä 50 vuotta marraskuussa v. 2005.

22.9.1955 kokoontui Varkauden Teollisuustoimihenkilöiden kerholla 19 valokuvauksen harrastajaa keskustelemaan oman yhdistyksen perustamisesta paikkakunnalle.

Kokoonkutsuja oli Veikko Hukka. Seura päätettiin perustaa, ja nimikin yhdistykselle hyväksyttiin: Varkauden Kameraseura. Valittiin myös toimikunta hoitamaan käytännön toimenpiteitä ja laatimaan tulevalle seuralle sääntöehdotus sekä toimintasuunnitelma.

Seuran varsinainen perustava kokous pidettiin sitten 11.11.55 Teknillisellä Koululla.

Läsnä oli 14 henkilöä. Näiden perustajajäsenten nimet kannattaa tässä mainita: Stig Holmström, Erkki Puttonen, Jarmo Hallama, Veikko Hukka, Veikko Hynninen, Pauli Jänis, Pentti Savolainen, Kalevi Heikkonen, Esko Luoma, Kyösti Taanila, Martti Mahrberg, Kalle Ryhänen, Veikko Janhunen ja Kalevi Keinonen. Puheenjohtajana perustavassa kokouksessa toimi Erkki Puttonen ja sihteerinä Jarmo Hallama. Tällä hetkellä on elossa enää kolme perustajajäsentä: Stig Holmström Jarmo Hallama ja Veikko Janhunen. Tämä joukko oli koulutuksensa ja amattinsa puolesta varsin epähomogeeninen, mikä oli erittäin hyvä asia. Näin seura ei leimautunut minkään määrätyn ryhmän mukaan, vaan se oli alun alkaen avoin kaikille.

Seuran ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Stig Holmström, joka hoitikin tätä tehtävää ensimmäisen vajaan vuoden jälkeen vielä neljä kokonaista vuotta.

Mainittakoon tässä ne henkilöt, jotka ovat seuran puheenjohtajina toimineet näinä vuosikymmeninä: Stig Holmström, Jarmo Hallama, Erkki Niemi, Veijo Siltanen, Teuvo Vihanto, Kai Witting, Heikki Pakarinen, Harri Eronen, Jyrki Parikka, Hannu Rissanen, Eero Leinonen, Pekka Niiranen, Harri Suomalainen, Ari Markkanen ja Lauri Peura. Yhteensä noin 70 eri henkilöä on näinä vuosina ollut hallituksen jäsenenä, kuka vuoden - kuka useampia, uskollisimmat toistakymmentä vuotta.

Seuran toiminta lähti heti reippaasti liikkeelle, ja käytiin suoraan asiaan eli kuvien tekoon. Hyviä kuvia syntyikin, kuten näyttelyissä voitiin todeta. Kilpailuita ja näyttelyitä järjestettiin, ja niihin oli runsas osanotto. Vuoden -56 toimintakertomus kertoo siitä seuraavia asioita:

- Ensimmäiseen vuosikilpailuun osallistui 12 jäsentä, ja kuvamäärä oli 77.

- Kesällä pidettiin toinen kilpailu aiheena "Varkauden kasvot". Siihenkin tuli 38 kuvaa.

Lisäksi jokaisessa kuukausikokouksessa oli jokin aihekilpailu.

- Kolme seuran jäsentä lähetti kuviaan Suomen Kameraseurojen Liiton vuosinäyttelyyn, ja kaksi kuvaa pääsi valittujen joukkoon. Ne kuvat olivat: "Riitakarinen Pekka", tekijä Pauli Jänis ja "Talviyö", tekijä Erkki Puttonen.

- Seura järjesti itse kuluneena vuonna kaksi näyttelyä. Ensimmäinen oli helmikuussa, jolloin esillä olivat vuosikilpailun kuvat. Toinen näyttely oli Pohjolan Päivien yhteydessä elokuussa, jolloin esillä oli kuvia paitsi Varkaudesta ja muualtakin Suomesta myös ystävyyspaikkakunnilta Sandvikenista, Rjukanista ja Nakskovista yhteensä 113 kuvaa. Olihan siinä toimintaa kerrakseen noin alkajaisiksi. Jäsenmääräkin kohosi alun 19:sta vuoden aikana 31 :een.

Siitä sitten toiminta jatkui normaaliin tapaan. Oli kuukausikokouksia, kilpailuja, näyttelyitä, muiden näyttelyihin osallistumista, koulutusta, kuvausretkiä ym. kameraseurojen normaaliin toimintaan kuuluvaa touhua.

Oma laboratorioikin seuralle saatiin: jo vuonna 1956. Se oli pieni tila Keskushotellin kellarissa, mutta se täytti tehtävänsä, ja se saatiin edullisin ehdoin. Siellä moni poika teki kuvia Opemuksella. Myöhemmin joskus 70-luvulla siitä luovuttiin, kun sen käyttö supistui vähitellen melkein nolllaan. Seuran toiminta oli niihin aikoihin heikkoa, ja

parempiakin laboratorioita esim. seurakunnan tiloissa ja kansalaisopistolla sekä aktiivisimmilla harrastajilla itsellään.

Yritettiinhän sitä joskus tehdä omaa lehteäkin, jossa oli tarkoitus esittää seuran ja liiton tiedotuksia ja muutakin mukavaa. Lehden nimi oli Fotokärpänen. Ensimmäinen numero ilmestyi v. 1963, ja kannessa luvattiin, että ilmestyy silloin tällöin. Numero 2 ei ole vielä ilmestynyt.

Ohjelmassa on ollut aina vakiona seuran oma vuosikilpailu, paitsi seuran lamavuosina 1970-luvun alkupuolella. Silloin toiminta oli hyvin heikkoa, ja jäsenmääräkin kävi pohjalukemissa. Vain jotkut uskollisimmat koettivat heikkoa liekkiä yllä pitää. Onneksi seuraa ei kuitenkaan lakkautettu, sillä saman vuosikymmenen loppupuolella toiminta alkoi jälleen virkistyä ja palautui vähitellen normaaliksi.

Seuran jäsenmäärä on vuosien saatossa vaihdellut suuresti. Parhaimillaan se on ollut hyvän matkaa yli 60.

KOKOUSPAIKAT

Kokouspaikkana oli aina tuonne 70-luvun lopulle saakka Teollisuustoimihenkilöiden kerho ilman korvausta, mikä oli eräs tukimuoto seuralle. Sen jälkeen on kokouksia pidetty monessa eri paikassa: Savontien kerhotalossa, uimahallin tiloissa, Väinölan huoneistossa, Varkauden Teknisten huoneistossa, Osuuspankin kerhohuoneessa.

YHTEISTYÖ MUIDEN SEUROJEN KANSSA

Luonnollisesti olemme pitäneet yhteyttä myös naapuriseuroihin. Alkuun se oli ns. kolmikantayhteistoimintaa Varkauden, Kuopion ja Joensuun kameraseurojen kanssa. Kun Joensuun seura jossakin vaiheessa sammui, tuli tilalle uusi virkeä seura Piek-sämäen Kamerat. Monta hauskaa kesäretkeä tehtiin kunkin seuran toimiessa vuorollaan isäntänä. Näistä retkistä on paljon mukavia muistoja ja kuvia. Valitettavasti nämä kesäretket jossakin vaiheessa loppuivat osanottajien puutteeseen. Kolmi-kantakilpailuissa otettiin lujasti mittaa toisistamme kuvauksen jalossa taidossa. Tämä yhteistoiminta muuttui myöhemmin nelikantamuotoon, kun lisälmen Kameraseura tuli kuvioihin mukaan. Nykyisin tämä toiminta tapahtuu Pohjois-Savon piirin puitteissa, jolloin mukana ovat Varkauden, Kuopion, lisälmen Siilinjärven, Keiteleen ja Sisä-Savon kameraseurat. Tärkein tapahtuma on edelleen jokasyksyinen piirin kilpailu, jossa me yleensä olemme menestyneet hyvin. Olemme nykyisin mukana myös jokavuotisessa kisassa, jonka nimi on Järvisuomen kuvakisa, johon kuuluvat Varkauden lisäksi Juva, Pieksämäki, Savonlinna, Jyväskylä ja uusimpana jäsenenä Mikkeli.

NÄYTTELYTOIMINTA

Kansainvälisiin näyttelyihin on kuvia hyväksytty seuraavilta jäseniltämme: Pentti Savolainen, Harri Eronen, Pekka Niiranen, Heikki Ilaskari, Veijo Siltanen, Seppo Utriainen, Reino Aholainen, Riina Karvonen ja Jari Markkanen. Menestymisestä kansainvälissä näyttelyissä ovat saaneet AFIAP-arvon Pentti Savolainen, Harri Eronen ja Veijo Siltanen. Lisää on luvassa lähivuosina. Pekka Niiranen on yltänyt EFIAP-arvoon.

Luonnollisesti olemme ahkerasti tarjonneet kuviamme Suomen Kameraseurojen Liiton vuosi- ja teemanäyttelyihin. Monesti on vedetty vesiperä, mutta menestystäkin on tullut. Mainittakoon tässä kolme parasta: Vuosinäyttely Tampereella v. 1970, teemanäyttely Varkaudessa v. 1990 ja teemanäyttely Vammalassa v. 1993, jossa runsaan kuvamäärän lisäksi saimme myös kaksi kunniakirjaa. Kunniakirjoja ovat tähän mennessä saaneet Liiton näyttelyissä Pentti Savolainen, Harri Eronen, Veijo Siltanen (2 kpl), Vesa Harinen, Aarne Puustinen ja Lauri Peura.

Kolme seuramme jäsentä on ollut raadissa mukana valitsemassa kuvia Liiton näyttelyihin: Pentti Savolainen, Harri Eronen ja Pekka Niiranen.

Menestyminen Liiton näyttelyissä on tuonut Harri Eroselle ja Veijo Siltaselle Suomen Kameraseurojen Liiton mestarin (SKs1M) arvon.

Varkauden Kameraseura on järjestänyt Liiton näyttelyn kaksi kertaa:

- Vuosinäyttely (ja vuosikokous) oli Varkaudessa v.1966. Se oli nuoren seuran voimainponnistus, ja vietiinhan se mukavasti läpi muutamista pikku kummelluksista huolimatta. Näyttelypaikka oli silloin vesitornin tiloissa ollut taidemuseo. Syksyllä v.1990 oli meillä teemanäyttely Varkaus-salin aulassa, teemana "tunteet". Samalla juhliittiin seuran 35-vuotista taivalta.

Seuran omat näyttelyt:

- Ensimmäisenä toimintavuonna jo edellä mainitut pari näyttelyä.
- Lehtoniemen vanhasta kaupunginosasta kertova näyttely v.1980.
- Näyttely "Luonto, ihminen, ympäristö" v. 1981.
- 30-vuotisjuhlien yhteydessä pidetty näyttely v.1985.
- Luontoaiheinen näyttely v. 1987.
- Näyttely "Asumisen ulottuvuudet" Varkauden asuntomessujen yhteydessä v. 1991 .
- 40-vuotisjuhlanäyttely v. 1995.
- 45 -vuotisjuhlanäyttely tammikuussa v.2001.
- Digitaalisesti tulostettujen kuvien näyttely v.2003.

Varkauden Kameraseura on osallistunut myös kahden kirjan kuvittamiseen. V. 1985 ilmestyi kirja Lammaskimalainen, jonka runot ovat Kirja-Varkauden jäseniltä ja kuvat seuramme jäseniltä. v.1988 ilmestyi petroskoilaisten toimittama kirja Kuvasilta, jossa oli kuvia Petroskoista ja sen ystävyyskaupungeista, Varkaudesta 13 kuvaa.

Muut näyttelyt:

- Ryhmä Foto 8 piti oman näyttelyn 1969 ja 1970. Ryhmän jäsenet olivat Pauli Jänis, Erkki Niemi, Pentti Savolainen, Veijo Siltanen, Raimo Soininen, Väinö Tuomisari, Teuvo Vihanto ja Kai Witting.
- V. 1983 Harri Erosen, Vesa Harisen, Pekka Niirasen ja Veijo Siltasen yhteisnäyttely.
- Heikki Ilaskarin näyttely "Hessu-sedän eläintarha" kiersi useilla paikkakunnilla v. 1983.
- V. 1989 oli taidemuseossa esillä eduskunnan kamerakerhon näyttely.
- V. 1990 Liiton syyskokouksen yhteydessä oli Veijo Siltasen näyttely "Kivisen korven kuvia". Samassa yhteydessä oli myös Raija Grahnin (ei seuramme jäsen) näyttely "Keisari".
- V. 1993 Visa Aholan, Ismo Holopaisen, Matti Suurosen, Veini Suurosen ja Seppo Utraisen yhteisnäyttely Varkaudessa. Sama ryhmä piti näyttelyn myös Siilinjärvellä seuraavana vuonna.
- V. 1994 kameraseuran naiset pitivät oman näyttelynsä, jonka nimi oli "Vaipanvaihdosta vaihdevuosiin". Tekijät olivat Heli Ilaskari, Helena Eronen ja Eija Sistonen. Sama näyttely oli seuraavana vuonna myös Tuusniemellä.
- V. 1996 Harri Erosen, Pekka Niirasen ja Mikael Dyhrin yhteisnäyttely Varkaudessa.
- Harri Erosen yksityisnäyttelyt: Varkaudessa 4 näyttelyä, Ruotsissa 1 näyttely, Saksassa 1 näyttely, Norjassa 1 näyttely, Tanskassa 2 näyttelyä, Unkarissa 1 näyttely ja Venäjällä 1 näyttely. Lisäksi hänen kuviaan on ollut kutsunäyttelyssä Espanjassa sekä Biwakon museossa Japanissa.
- Pekka Niirasella on ollut yksityisnäyttelyitä Varkaudessa, Rantasalmella ja Haapavedellä. Lisäksi hänellä on ollut yksittäisiä kuvia ja kuvakokonaisuuksia useissa kuvateoksissa, lehtiartikkeleissa, mainoksissa, esitteissä, julisteissa, kalentereissa ja cd-levyjen kansissa.
- Seppo Utraisen näyttely "Kaulushaikara-ruovikon pasuuna" on ollut esillä

Savonlinnassa, Rantasalmella, Heinävedellä ja Joroisissa 2003-4. Lisäksi hänen kuviaan on ollut monesti esillä useissa lintualan lehdissä.

- Riina Karvosella oli näyttely v. 2000 Varkaudessa ja v. 2004 Leppävirralla.

RETKET JA VIERAILUT

Alussa mainittujen kolmikantaretkien jälkeen on tehty muitakin retkiä.

Linnansaareen on tehty kolme retkeä, vuosina 1981, 1982 ja 1990 Vuonna 1986 puoli tusinaa kameraseuralaista retkeili Koloveden maisemissa Tuomas Kettusen veneellä.

V. 1989 pieni joukko tutustui Pohjois-Karjalassa sijaitsevaan Kolvanan Uuroon.

6 jäsentä kävi v. 1993 Budapestissa.

V. 1984 retkeiltiin Pielisen maisemiasa, mukana 8 henkeä.

Juojärvellä seilattiin liro Ikosen (Näppäri) laivalla, mukana 5 jäsentä v. 1991.

Nauvossa käytiin 11:n jäsenen voimalla v. 1994.

Järvenpäässä kävi v. 1997 4 jäsentä, johon retkeen sisältyi myös koulutusta.

Puumalan retkellä v. 2004 oli 5 jäsentä, majoitus Sahalahdella.

Seuran 45-vuotisjuhlintaan liittyen tehtiin sysretki Kivisen lammen rannalle 11.11.2000, mukana 15 jäsentä, Lauri Peura tarjosi suppilovahverokeittoa.

V.1989 Petroskoissa vierailleessa kulttuurivaltuuskunnassa olivat kameraseuran edustajina mukana Pekka Niiranen ja Veijo Siltanen. Tarkoituksena oli yhteisen kirjan aikaansaaminen, mutta se ei kuitenkaan toteutunut.

V. 1990 vierailivat Varkaudessa ystävyyskaupunkimme Pirnan edustajat, joiden kanssa kolme jäsentämme viettivät mukavan illan Honkapirtillä.

KOULUTUSTOIMINTA

Vuosikymmenien varrella on pidetty useita erilaisia kursseja sekä omin voimin että Liiton kouluttajien johdolla. Lisäksi muutamat jäsenet ovat omatoimisesti hakeutuneet joillekin alan kursseille tietojaan ja taitojaan lisäämään.

Pekka Niiranen on opettanut valokuvausta Varkauden Käsi- ja Taideteollisessa

koulussa, Varkauden Kuvataidekoulussa, Varkauden Kansalaisopistossa ja Savonlinnan kesäyliopistossa. Lisäksi hän on ollut ohjaajana ja vetäjänä lukuisissa työpajoissa sekä pitänyt luentoja ja diaesityksiä.

Lauri Peura on opettanut valokuvausta Varkauden Käsi- ja Taideteollisessa koulussa, Varkauden Kansalaisopistossa, Varkauden Kuvataidekoulussa ja ammattikorkeakoulussa.

Pekka Niirasan ja Lauri Peuran opetustoiminta on perustavalaatuista työtä, jonka toivotaan jatkossa tuottavan seuraamme uusia harrastajia.

MUU TOIMINTA

Suomen Luonnonkuvaajat ry:n jäseniksi on hyväksytty Pekka Niiranen, Heikki Ilaskari, Seppo Utriainen ja Reino Aholainen. He ovat osallistuneet menestyksellisesti valtakunnallisiin Vuoden Luontokuvat-kilpailuihin. Seppo Utriaisella on kaksi kunniamainintaa.

Harri Eronen oli Savon kulttuuripäivien valokuvanäyttelyn arvostelijana v. 1986.

Muutamia kertoja olemme arvostelleet muiden seurojen kilpailukuvat.

Pekka Niiranen oli Kuopion läänin taidetoimikunnassa v. 1995 - 1997 valokuvauksen edustajana. Hän on myös Victor Barsokevitsch-seuran ja Suomen Valokuvahistoriallisen seuran jäsen.

Seppo Utriainen on ollut Joroisten Kameraseuran puheenjohtajana vuodet 1999 -2003

sekä Joroisten luontokuvatapahtuman vetäjänä vuodet 1993-2002.
Muutammat seuramme aktiiviset jäsenet ovat hoitaneet Partaharjun leiritapahtumien

kuvaukset vuosina 1995, 1999 ja 2003 sekä muutamien varkauden tapahtumien kuvaukset.

Mini Fotomaraton järjestettiin vuosina 1997 - 99 yhteistyössä Foto-Ritvan kanssa. Pikkujouluakin on silloin tällöin vietetty eri paikoissa: FotoRitvan liikkeessä, Peuran Studioissa, Vaaputtajien majalla, Ari Markkasen kotona, ravintola Tyyskänhovissa, hotellissa.

PALKITSEMISET

Varkauden Kameraseura sai v. 1992 Varkauden kaupungin kulttuuripalkinnon. Harri Eronen sai v. 2001 Varkauden kaupungin kulttuuripalkinnon ansiostaan kaupungin "hovikuvaajana". Hän on kuvittanut kaksi Varkauden kaupungin kuvateosta, ja Varkaus-aiheiset näyttelyt ovat kiertäneet kaikissa ystävyyskaupungeissainme.

Seppo Utriainen sai v. 1995 Joroisten kunnan kulttuuripalkinnon.

Suomen Kameraseurojen Liiton hopeinen ansiomerkki on myönnetty Pekka Niiraselle, Harri Eroselle, Helena Eroselle, Veijo Siltaselle, Vesa Hariselle, Ismo Holopaiselle ja Veini Suuroselle.

Tänä juhluvuonna 2005 hopeisen ansiomerkin ovat saaneet: Harri Suomalainen, Ari Markkanen, Lauri Peura, Markku Lönppönen ja Riina Karvonen. Kulaiset ansiomerkit: Harri Eronen, Pekka Niiranen ja Veijo Siltanen.

Seuramme kunniajäsenen nimityksen ovat saaneet Pauli Jänis ja Veijo Siltanen.

Vuoden kuvaaja seurassamme on nimetty vuodesta 1991 alkaen sen mukaan, miten on menestynyt Liiton näyttelyissä, piirin kilpailussa, Järvi-Suomen kilpailussa ja omassa vuosikilpailussa määrätyn pistelaskusysteemin mukaisesti. He ovat: Harri Eronen (5 kertaa), Heikki Ilaskari, Veijo Siltanen (2 kertaa), Harri Suomalainen, Mari Kosonen ja Riina Karvonen (4 kertaa).

Ahkerasta osallistumisesta seuran toimintaan on muutamia kertoja nimetty vuoden kameraseuralainen. He ovat: Unto Myllynen, Ismo Holopainen, Ari Markkanen, Riina Karvonen, Veli Tirkkonen ja Veijo Siltanen.

Varkauden Kameraseuran standaaari on luovutettu seuraaville:

Veijo Siltanen, Harri Eronen, Pekka Niiranen, Katri Kettunen, Varkauden kaupungin kulttuurilautakunta, Suomen Kameraseurojen Liitto, Ismo Holopainen, Veini Suuronen ja Helena Eronen.

AVUSTUKSET

Varkauden Kameraseura sekä muutammat seuran kuvaajat ovat saaneet taloudellista tukea, kohde- ja työskentelyapurahoja monelta taholta. Tarkemmin erittelemättä mainittakoon: Suomen Kulttuurirahasto, Kuopion Läänin taidetoimikunta, Varkauden kaupunki, Kuopion Luonnonystävään Yhdistys, Finnfoto, Ahlström Oy ja Stora-Enson 100 v-säätiö. Myös paikalliset alan liikkeet ovat tukeneet toimintaamme mm. antamalla alennuksia tuotteistaan. Varkauden Kameraseura on kiitollinen kaikesta saamastaan tuesta.

Valokuvausalan uusin tekniikka on tavoittanut myös Varkauden Kameraseuran. Se antaa uusia mahdollisuuksia luovaan valokuvataiteeseen, kunhan sitä opitaan täysin hyödyntämään. Moni kuvaa digikameralla, mutta vanha filmin käyttöön perustuva tekniikka on edelleen voimissaan, ja varmaan pysyykin uuden tekniikan rinnalla.

Kirjoittanut: Veijo Siltanen